OOF-bibl.

Korttålärka* *Calandrella cinerea* vid Ottenby

Meddelande nr 61 från Ottenby fågelstation

Den 19 maj 1971 kl. 11.30 upptäckte Kjell Olsson en liten ljus lärka på den nyvältade åkern mellan norra Ottenby lund och Ås vandrarhem. Fågeln kunde ses från bil på endast två meters håll då den uppehöll sig helt nära den väg som går mellan Ås och norra lundparkeringen. Det omedelbara intrycket var en liten ljus lärkfågel som rörde sig mycket flitigt på marken i en märkbart högrest ställning. Fågeln flög ut på åkern där den sedan ingående kunde studeras i fältkikare 10×50 samt tub 25×60.

En dryg timme efter första upptäckt anlände, tillsammans med Kjell Olsson, Göran Cederwall, Leif Jansson, Stefan Svenaeus, Dave B. Wooldridge samt undertecknad till platsen. Efter några minuters letande kunde vi hitta fågeln på nytt, emedan den ljusa undersidan syntes mycket väl mot den mörka åkern. Följande karaktärer kunde nu noteras.

Dräkt: Hjässa fint längsstreckad i ljusbrunt, rygg något mörkare streckad än hjässan, övergump och stjärt var praktiskt taget enfärgade. På huvudet framträdde ett ljust ögonbrynsstreck som flöt ihop med de ljusa kinderna och näbbroten, bakom ögat framträdde en mörkare diffus fläck. Det ljusa bröstet var helt ostreckat, på halssidorna kunde en mycket svag halsfläck anas. Undersidan sandfärgat ljus. Handpennorna var kantade i brunt, något som syntes då fågeln satt bortåtvänd från observatören. Under flykten mot solen var större delen av vingarna utom "kärnan" ordentligt genomlysta. – Näbben var kort och vitaktig, benen ljusa.

Beteende: Fågeln uppehöll sig hela tiden på åkern eller i åkerns omedelbara närhet. Till en början var den tämligen oskygg och lät sig filmas på 10–15 meters håll. Sedan blev den skyggare och lyfte på ett avstånd av ca 30 meter. Reaktionen när en människa närmade sig var först att på lärkvis trycka sig ned mot marken för att sedan plötsligt kasta sig upp. Längre fram på dagen, då lärkan blivit skyggare, lyfte fågeln direkt utan att trycka först. Flykten gick i små bågar och fågeln steg ofta kraftigt när den lyfte, även om den bara skulle flyga kortare sträckor.

Läten: Ett kort och torrt "tjerrip", skarpare och ej så melodiskt som sånglärkans. Vid ett tillfälle när den var ordentligt oroad hördes även ett annat läte, ett sirligare "tiö".

Litet senare upptäcktes även ett andra exemplar. Teckningarna var som på den första fågeln, dock verkade halsfläckarna något tydligare och en svag skuggning syntes på bröstets sidor.

Med dessa fältkännetecken som grund, och då flera av oss tidigare har iakttagit arten utomlands, kunde vi bestämma fåglarna till korttålärkor.

Korttålärkorna rörde sig mycket flitigt på marken under provianteringen. De hade därvid en markant upprest ställning. Den nästan stenskvätteljusa undersidan framträdde på långt håll. Den korta stjärten, den mindre storleken (ca 2/3 av sånglärkan) och den högresta ställningen gav fåglarna ett mycket särpräglat utseende. De avvek t.ex. markant i utseende från sånglärkan, med vilken art direkta jämförelser kunde göras. Korttålärkorna verkade f.ö. inte ta någon nämnvärd notis om sina större släktingar.

Omkring kl. 19.30 lyfte båda fåglarna och försvann tillsammans i riktning mot Schäferiängarna i söder, varefter vi inte kunde återfinna dem. Enligt obekräftade uppgifter sågs lärkorna även den 20 maj.

Fyndet är det tredje av arten i Sverige och det andra för Ottenby.

Summary: *Short-toed lark, Calandrella cinerea, at Ottenby, Öland.*

(Ottenby Bird Station report No. 61)

Two short-toed larks, Calandrella cinerea, were seen, heard, and filmed by many observers at Ottenby, Öland, SE Sweden, on May 19, 1971. This is the third record of the species in Sweden, and the second at Ottenby.

GUSTAF AULÉN

Långa gatan 1, S-190 30 Sigtuna

* Beskrivningen har granskats och godkänts av SOF:s raritetskommitté.